

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 25 януари 2023 г.
(OR. en)

5677/23
ADD 1

JAI 68
MIGR 32
ASILE 12
FRONT 24
RELEX 81
COMIX 43

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	24 януари 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2023) 45 final - ANNEX
Относно:	ПРИЛОЖЕНИЕ към ДОКУМЕНТА ЗА ПОЛИТИКАТА Към оперативна стратегия за по-голяма ефективност на връщанията

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 45 final - ANNEX.

Приложение: COM(2023) 45 final - ANNEX

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.1.2023 г.
COM(2023) 45 final

ANNEX

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

ДОКУМЕНТА ЗА ПОЛИТИКАТА

Към оперативна стратегия за по-голяма ефективност на връщанията

ПРЕДЛОЖЕНИ ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА ОПЕРАТИВНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПО-ГОЛЯМА ЕФЕКТИВНОСТ НА ВРЪЩАНИЯТА

1) Целеви действия в отговор на неотложните потребности и непосредствените пречки

Реагирането на неотложните потребности и на непосредствените пречки с целеви действия е важен аспект от работата на координатора на ЕС по въпросите на връщането и на мрежата на високо равнище. Целта по линия на тази предложена приоритетна област е да се гарантира, че държавите членки обединяват силите си и че са налице безпроблемна координация и съгласуваност между всички участници, за да се гарантира, че колективните усилия са съсредоточени върху връщането в определените трети държави в съответствие с политическите приоритети. За пречките следва да се сигнализира бързо и да се предприемат действия за отстраняването им. Работата в тази област може да разкрие допълнителни структурни проблеми (например степента на сътрудничество между националните органи, нужди от ресурси и от обучение), които трябва да бъдат решени в по-дългосрочен план, като това може да допринесе за напредъка в други приоритетни области.

- На всяка среща на мрежата на високо равнище следва да бъдат обсъждани общите целенасочени усилия за осъществяването на връщания в ограничен брой приоритетни трети държави в тримесечен план, които трябва да бъдат осъществени през следващото тримесечие. Националностите, върху които трябва да се съсредоточи вниманието, следва да се основават на съответните планове за действие на ЕС, последващите действия във връзка с механизма по член 25а от Визовия кодекс и дискусиите в работните групи на Съвета. Тези националности следва също така да включват гражданите на трети държави, освободени от изискването за виза. Тези общи усилия следва да бъдат координирани с действията на Комисията за увеличаване на връщанията в конкретни трети държави, по-специално в контекста на прилагането на споразуменията и договореностите на ЕС за обратно приемане и на последващите действия във връзка с механизма по член 25а от Визовия кодекс.
- Способстване за сътрудничеството между държавите членки със сходни нужди с цел обединяване на силите и взаимна подкрепа при оперативни дейности, свързани с връщането, като дават възможност една на друга за участие в национални програми за подпомагане на доброволното връщане и реинтеграцията. При необходимост Frontex ще адаптира дейностите си, за да може да осигури цялата необходима помощ.
- Членовете на мрежата на високо равнище следва да работят със съответните национални органи, така че действията да бъдат насочени към определените конкретни трети държави, и по-специално към повишаване на ефективността на следните аспекти: гарантиране, че се отдава приоритет на тези връщания, съставяне на досиетата за установяване на самоличността (документи, индивидуална оценка, биометрични данни), гарантиране, че подлежащите на връщане лица могат да бъдат намерени с цел провеждане на интервюта и посещения за установяване на

самоличността, отправяне на искания за обратно приемане след издаването на заповеди за връщане, осигуряване на достатъчен капацитет за задържане, когато е необходимо, въвеждане на рутинна практика за установяване на самоличността с посолствата, попълване на местата в чартърни полети.

- Решаване на *ad hoc* въпроси, като например изискванията във връзка с COVID-19, за които следва да се сигнализира бързо на координатора на ЕС по въпросите на връщането с цел намиране на решение.
- Държавите членки, членовете на мрежата на високо равнище, Frontex и други съответни участници, като например европейските служители за връзка по въпросите на миграцията (EMLO) и европейските служители за връзка по въпросите на връщането (EURL0), следва да се ангажират с предоставянето на съответната информация и данни за осъществяването на контакт с трети държави. Това ще улесни организирането на съвместни мисии на Комисията и на съответните държави членки в трети държави в сътрудничество с Европейската служба за външна дейност, така че да се следва общ и съгласуван подход.

2) Дългосрочни и структурни нужди

Пропуските в сътрудничеството и контактите между органите, участващи в процеса на връщане, са основна структурна пречка за постигането на по-голяма ефективност на процеса на връщане. Работата в тази предложена област ще бъде съсредоточена върху откриването и отстраняването на тези пропуски, за да се гарантира, че решенията за прекратяване на законния престой в ЕС водят до издаване на решения за връщане, че тези решения за връщане се изпълняват и че връщанията се извършват възможно най-бързо.

а) Повишаване на ефективността на цялостната система за връщане чрез ускоряване на процеса и отстраняване на пропуските

- Съсредоточаване върху ключови аспекти и конкретни пречки, за които сигнализират държавите членки или които са били установени в оценките по Шенген, така че да се ускори процесът на връщане.
- Гарантиране, че решенията за прекратяване на законния престой се следват незабавно от решения за връщане, включително обвързване на резултата от процедурата за предоставяне на убежище с процедурата за връщане, като също така се работи в сътрудничество с Frontex и се надгражда върху опита и знанията на Агенцията на ЕС в областта на убежището и на Агенцията на ЕС за основните права.
- Отстраняване на пропуските при преминаването от доброволно към принудително връщане — пропуски между компетентните органи, така че да се подобри ефективността и да се намали рискът от укриване.
- Отстраняване на процедурните пропуски и пречки, свързани с различните правомощия на органите и институциите, отговарящи за различните етапи от процеса на връщане, като за тази цел мрежата на високо равнище следва да проучи

варианти за практически решения, като се надгражда върху опита и добрите практики на държавите членки.

- Работа по конкретни установени пречки, свързани с възпрепятстващото поведение и липсата на сътрудничество от страна на граждани на трети държави.
- Работа по пречките, свързани конкретно с връщането на осъдени престъпници.
- Отстраняване на пречките в системите на държавите членки, свързани с подаването на искания за обратно приемане (включително, ако е уместно, проблеми във връзка със системата за управление на случаите на обратно приемане с трети държави).
- Набелязване на практически потребности и действия, така че да се използва по оптимален начин новата функция на Шенгенската информационна система за подаване на сигнали за лица, по отношение на които са издадени решения за връщане, с цел да се улесни взаимното признаване на решенията за връщане.
- Разработване на по-съгласуван подход за определяне на риска от укриване, на липсата на достатъчен капацитет и на възможностите за по-ефикасно използване на ефективни алтернативи на задържането. Работа за установяване на по-добра връзка между различните видове рискове от укриване и най-подходящите и целесъобразни алтернативи на задържането.

б) Насърчаване на консултирането относно връщането и на реинтеграцията като основни елементи от системите за връщане както за доброволните, така и за принудителните връщания

Консултантите по връщането играят централна роля в процеса на връщане, като придружават подлежащото на връщане лице на всеки етап от процедурата, включително като гарантират пълното зачитане на основните права по време на всички етапи от процеса на връщане. Като се надгражда върху текущата работа по Стратегията на ЕС за доброволното връщане и реинтеграцията, включително върху дискусиите в съответните групи на Съвета и експертните форуми, работата в тази предложена област ще има за цел да се гарантира, че всички държави членки разполагат с добре обучени консултанти по връщането с необходимите инструменти, способстващи за по-голямата ефективност на процеса, включително възможности в държавата на връщане, насочване към инициативи на международни организации, местни участници или национални органи или проекти за сътрудничество за развитие. Освен това работата ще се съсредоточи върху осигуряването на съгласуван подход към устойчивата реинтеграция и финансирането ѝ, като това би могло допълнително да насърчи сътрудничеството както на подлежащите на връщане лица, така и на органите на трети държави чрез процеса на връщане.

- Подпомагане на държавите членки да установят по-ефективни схеми за подпомагане на доброволното връщане и структури за консултиране относно връщането, като се надгражда върху текущата работа на равнището на практикуващите специалисти в областта и се използва подкрепата, осигурявана от Frontex. До края на годината всички държави членки следва да започнат да

използват съвместните услуги за реинтеграция на Frontex. Целта следва да бъде да се увеличи абсолютният брой на доброволните връщания за всички държави членки.

- Гарантиране, че във всички държави членки консултирането относно връщането е въведено като професионален профил, като чрез него се насърчава възползването от възможността за доброволно връщане като част от общата цел за увеличаване на връщанията като цяло.
- Гарантиране, че е налице пълна осведоменост на всички равнища относно достъпните инструменти и обучение (включително по отношение на основните права) за преодоляване на структурните предизвикателства.
- Държавите членки с по-голям опит се насърчават да подпомагат държавите с по-малко опит чрез по-целенасочен и стратегически обмен между членовете на мрежата на високо равнище.
- Насърчаване на по-съгласувана подкрепа за подпомагане на доброволното връщане и за реинтеграция между държавите членки по отношение на конкретни трети държави, когато е необходимо, и гарантиране на координацията на съответните съществуващи програми в трети държави.
- Гарантиране, че консултантите по връщането в държавите членки и във Frontex са запознати с — и могат да използват — възможностите за насочване и реинтеграция, достъпни за завърналите се лица в държавите на връщане благодарение на инициативи на международни организации, местни участници или национални органи или проекти за сътрудничество за развитие.
- Удвояване на броя на третите държави, обхванати от съвместните услуги за реинтеграция на Frontex, до края на 2023 г.

в) Цифровизация на управлението на връщането и подобряване на анализа на данните

Липсата на надеждни и редовно актуализирани данни в областта на връщането е голям недостатък, който трябва да бъде отстранен. Важна част от тази задача е да се гарантира, че всяка държава членка разполага с цифрова система за управление на случаите на връщане, която може да бъде свързана с други информационни системи от значение за процеса на връщане и която може да подпомогне извършването на по-ефикасен и надежден анализ на съответните данни.

- Определяне на ясни срокове, в които да се подпомогне цифровизацията на системите на държавите членки за управление на случаите на връщане, като се прилага моделът на Frontex; Frontex следва да приключи анализа на пропуските за всички държави членки до края на 2023 г., след което да разработи и осъществи план заедно с държавите членки с цел постигане на пълна цифровизация възможно най-скоро и най-късно до 2026 г.; използване на наличното финансиране по линия на фонд „Убежище, миграция и интеграция“ за тези проекти.

- Допълнителен анализ на възможността за постигане на оперативна съвместимост между информационните системи от значение за процеса на връщане, включително на необходимостта и пропорционалността на такива междусистемни връзки.
- Увеличаване на използването на Инструмента за подпомагане на реинтеграцията (RIAT) и на съществуващата система за управление на случаите на обратно приемане с трети държави (RCMS).
- Осигуряване на осведоменост за актуалното състояние във връзка с въвеждането и актуализирането на сигнали за връщане в ШИС II, за осъществяването на достъп до ШИС II от органите на отделните държави членки, за мониторинга на връщанията и за установените практики при намиране на съответствие.
- Определяне на нови възможности, осигурени от Системата за влизане/излизане, с цел ефективно използване на автоматично генерираните от системата данни за лицата, надвишили разрешен срок на престой.
- Определяне и използване на възможностите за улесняване на взаимното признаване на решенията за връщане с цел по-бърз и по-ефикасен процес на връщане, като се надгражда върху новата функция на Шенгенската информационна система за подаване на сигнали за лица, по отношение на които са издадени решения за връщане.
- Работа с всички заинтересовани страни (Комисията, Frontex, държавите членки) за подобро събиране на статистически данни, свързани с връщането, и за разработване на подходящи за целта продукти за анализ, прогнозна аналитична дейност и ситуационна осведоменост относно функционирането на операциите по връщане, така че е възможно проактивното планиране на съвместни действия за преодоляване на установените предизвикателства.
- Постигане на общо разбиране на понятието за добри резултати в областта на връщането, отвъд процента на връщанията, и определяне на подходящи показатели за отчитане и ефективност.

* * *

Напредъкът и постиженията по оперативната стратегия следва да бъдат следени посредством ясно определен набор от показатели. Трябва да се вземат предвид следните показатели:

- броят на решенията за връщане, издадени въз основа на отрицателни решения за предоставяне на убежище;
- броят на исканията за обратно приемане, отправени въз основа на решения за връщане;
- делът на доброволните връщания от общия брой връщания;
- броят на държавите членки, които разполагат с информационна система за управление на случаите на връщане;

- броят на държавите членки, които разполагат със система за консултиране относно връщането;
- броят на държавите членки, които редовно използват услугите на Frontex, свързани с връщането (дейности преди и след връщането, реинтеграция), и участват в операции по връщане;
- броят на третите държави, обхванати от съвместните услуги за реинтеграция на Frontex.

Координаторът на ЕС по въпросите на връщането ще представя на мрежата на високо равнище редовни доклади за напредъка, данните от които ще бъдат използвани и в барометъра за състоянието на Шенген. Въпреки че тези показатели представляват солидна основа за мониторинг на напредъка, възможно е те да се променят в хода на развитието и изпълнението на оперативната стратегия.